

Η Μεσόγειος Θάλασσα

**Βέλτιστο
Σενάριο**

Γνωστικό αντικείμενο:

Γεωγραφία (ΔΕ)

Δημιουργός Σεναρίου: Κωνσταντίνος Τσερπέλης (Εκπαιδευτικός)

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Σημείωση

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν αυτόματης δημιουργίας και εκτύπωσης του Ψηφιακού Διδακτικού Σεναρίου με Τίτλο: «**Η Μεσόγειος θάλασσα**».

Δημιουργήθηκε στις **09/12/2015 - 10:48** και έχει υποστηρικτικό ρόλο στο έργο του εκπαιδευτικού.

Δεν αντικαθιστά το Ψηφιακό Διδακτικό Σενάριο, το οποίο περιέχει όλο το Διαδραστικό Περιεχόμενο και αξιοποιεί τις ψηφιακές δυνατότητες της Πλατφόρμας «Αίσωπος».

Το σενάριο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως «Βέλτιστο» ύστερα από αξιολόγηση από δύο αξιολογητές και είναι αναρτημένο με το πλήρες ψηφιακό περιεχόμενό του στην Πλατφόρμα «Αίσωπος».

Το Διαδραστικό Ψηφιακό Διδακτικό Σενάριο με το πλήρες ψηφιακό περιεχόμενό του βρίσκεται στον σύνδεσμο:

<https://aesop.iep.edu.gr/node/20278>

Επισημαίνεται ότι τα σενάρια της Πλατφόρμας «Αίσωπος» διακρίνονται σε:

Υποδειγματικά Σενάρια: Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια που έχουν προκύψει από επιστημονικές επιτροπές εμπειρογνομώνων (Εκπαιδευτικοί Αυξημένων Προσόντων, Σχολικοί Σύμβουλοι, Μέλη ΔΕΠ / Επιστημονικό Προσωπικό του ΙΕΠ).

Βέλτιστα Σενάρια: Αξιολογημένα Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια εκπαιδευτικών με βαθμολογία άνω των 70 μονάδων.

Επαρκή Σενάρια: Αξιολογημένα Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια εκπαιδευτικών με βαθμολογία από 50 έως 70 μονάδες.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης» - MIS: 479325, ΣΑΕ: 2014ΣΕ24580051.

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Η Πλατφόρμα Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής, Αξιολόγησης και Παρουσίασης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος», αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης.

Ομάδα Επιστημονικής και Διοικητικής Εποπτείας της Πράξης:

Επιστημονικός Υπεύθυνος Πράξης για τις Δράσεις που αφορούν το Ι.Ε.Π: Ιωάννης Σταμουλάκης, Φιλολόγος, Σύμβουλος Α' Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Υπεύθυνος Υποέργου 1: Ιωάννης Σταμουλάκης, Φιλολόγος, Σύμβουλος Α' Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Υπεύθυνος Υποέργου 2: Νικόλαος Γραμμένος, Πληροφορικός, Σύμβουλος Γ' Ι.Ε.Π.

Υπεύθυνος Υποέργου 3: Νικόλαος Γραμμένος, Πληροφορικός, Σύμβουλος Γ' Ι.Ε.Π.

Επιστημονική Συντονίστρια των ειδικών επιστημόνων του Υποέργου 1: Βασιλική Καραμπέτσου, Φιλολόγος, Εισηγήτρια Ι.Ε.Π.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Φύλλα Εργασίας Σεναρίου

Το παρόν ψηφιακό σενάριο περιέχει φύλλα εργασίας, τα οποία είναι συνημμένα στο αρχείο «PDF» και μπορείτε να τα ανοίξετε κάνοντας διπλό κλικ πάνω στο εικονίδιο.

- 1η Φάση: [fyllo_ergasias_1.docx](#)
- 2η Φάση: [mesogeios_anthropoi_kai_politismos.pdf](#) , [fyllo_ergasias_2_moysiki_sti_mesogeio.pdf](#) , [fyllo_ergasias_3.pdf](#)

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ε.Θ.

Γενική Περιγραφή Σεναρίου

Γνωστικό Αντικείμενο

Γεωγραφία (ΔΕ) (Γυμνάσιο)

Εκπαιδευτικό Πρόβλημα

Να γνωρίσουν οι μαθητές τα φυσικά χαρακτηριστικά της Μεσογείου και να μάθουν για τους ανθρώπους και τους πολιτισμούς της.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ε.Θ.

Γενική περιγραφή περιεχομένου

1) Συμβατότητα με το αναλυτικό πρόγραμμα:

Στο σχολικό βιβλίο της γεωγραφίας της Β' Γυμνασίου προβλέπεται η διδασκαλία των μαθημάτων "Η Μεσόγειος θάλασσα" και "Οι άνθρωποι στη Μεσόγειο" στη 2η Ενότητα "Το Φυσικό Περιβάλλον της Ευρώπης", τα μαθήματα Νο 14 και 15. Για τα συγκεκριμένα μαθήματα σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών [Φ.Ε.Κ. 304 τεύχος Β' 13-03-2003], στη "Β" Ενότητα "Το φυσικό περιβάλλον της Ευρώπης" του μαθήματος της Γεωλογίας - Γεωγραφίας Β' Γυμνασίου, προβλέπονται δύο (2) διδακτικές ώρες για την επίτευξη των παρακάτω στόχων:

- Να αναφέρουν κάποια από τα ιδιαίτερα φυσικά και ανθρωπογενή χαρακτηριστικά της Μεσογείου.
- Να συνδέουν τη γεωγραφική θέση της Μεσογείου με την ιστορική και πολιτιστική της σημασία.

Επίσης (στο ΑΠΣ) προτείνονται οι παρακάτω δραστηριότητες:

- Με τη βοήθεια κατάλληλων χαρτών μελετούν τα ιδιαίτερα φυσικά και ανθρωπογενή χαρακτηριστικά της Μεσογείου.
- Συγκεντρώνουν στοιχεία για τους πολιτισμούς που αναπτύχθηκαν στη Μεσόγειο και, όσο τους επιτρέπει η ηλικία τους, τους συσχετίζουν με τη θέση της Μεσογείου, μεταξύ τριών ηπείρων και με τα ευνοϊκά κλιματικά χαρακτηριστικά της.
- Μελετούν χαρακτηριστικές χώρες της Μεσογείου (Γλώσσα, Ιστορία, Οικιακή Οικονομία).

2) Γνώσεις-αντιλήψεις μαθητών:

A) Γνώσεις:

Οι μαθητές θα πρέπει να:

i.είναι εξοικειωμένοι με τους γενικούς χάρτες της Ευρώπης (γεωμορφολογία και χώρες) . Αυτή η γνώση θα πρέπει να έχει κατακτηθεί στις τελευταίες τάξεις του δημοτικού όπου και διδάχθηκε.

ii.είναι εξοικειωμένοι με την χρήση (πλοήγηση) του λογισμικού όπως και με την χρήση ενός φυλλομετρητή (browser), δηλαδή να μπορούν να προσπελάσουν κάποια δικτυακή διεύθυνση στο διαδίκτυο. Σε αντίθετη περίπτωση, θα πρέπει να αφιερωθεί επιπλέον χρόνος από αυτόν που προβλέπεται για την εφαρμογή του σεναρίου για την εξοικείωση με το λογισμικό

iii.να μπορούν να «διαβάσουν» γενικούς αλλά και θεματικούς χάρτες βασιζόμενοι στα σύμβολα του υπομνήματός τους. Αυτή είναι γνώση που επίσης αναμένεται να έχει κατακτηθεί στο δημοτικό και στην Α' τάξη του γυμνασίου.

B) Αντιλήψεις:

Αρκετοί μαθητές:

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

- Δεν αντιλαμβάνονται τι είναι ο οριζόντιος διαμελισμός
- Δεν θυμούνται από το Δημοτικό τι είναι χερσόνησοι, πορθμοί, διώρυγες κλπ
 - Δεν κατανοούν την διαδικασία της σύγκλισης των λιθοσφαιρικών πλακών και τα συνοδά φαινόμενα (ηφαιστειότητα - σεισμικότητα - ορογένεση - ταφροποίηση της Μεσογείου - δημιουργία βαθιών θαλασσών) επειδή είναι ένα τρισδιάστατο φαινόμενο που εξελίσσεται στο χώρο και επειδή το φαινόμενο δεν γίνεται αντιληπτό με τις αισθήσεις μας (εξελίσσεται στην κλίμακα του γεωλογικού και όχι του ανθρώπινου χρόνου).
 - Δεν κατανοούν τι είναι η αλατότητα και πως επηρεάζεται από τους διάφορους παράγοντες, αφού ακόμη δεν έχουν διδαχτεί τα διαλύματα.
 - Δεν αντιλαμβάνονται τις πολιτιστικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ των λαών, λόγω έλλειψης εμπειριών.

3) Στόχοι:

Γνωστικοί:

Στο τέλος του μαθήματος οι μαθητές πρέπει:

1. Να γνωρίζουν και να μπορούν να αιτιολογούν τον τρόπο σχηματισμό της Μεσογείου θάλασσας.
2. Να γνωρίζουν και να μπορούν να αιτιολογούν ότι ο οριζόντιος διαμελισμός είναι διαφορετικός στο βορρά και στο νότο της Μεσογείου.
3. Να εντοπίζουν στο χάρτη της Ευρώπης τα πιο σημαντικά γεωμορφολογικά στοιχεία της Μεσογείου (νησιά, χερσονήσους, θάλασσες, ηφαίστεια) και τα σημεία επικοινωνίας της με άλλες θάλασσες.
4. Να αντιλαμβάνονται την επίδραση του μεσογειακού κλίματος στο είδος της βλάστησης που επικρατεί στην περιοχή.
5. Να ερμηνεύουν την αυξημένη αλατότητα της Μεσογείου.
6. Να γνωρίζουν και να μπορούν να περιγράψουν ορισμένες από τις πολιτιστικές αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στους μεσογειακούς λαούς λόγω του ότι η Μεσόγειος είναι θαλάσσιος δρόμος και σταυροδρόμι ηπείρων.
7. Να αντιλαμβάνονται και να μπορούν να αιτιολογούν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στη Μεσόγειο, όπως είναι η ρύπανση και η υπεραλίευση.

Στόχοι ως προς τις ΤΠΕ:

8. Να εξοικειωθούν με την χρήση διαδραστικών εφαρμογών (χάρτες, κουίζ κλπ) και να αντιληφθούν τις πολλές δυνατότητες που μπορεί να τους προσφέρουν στην μελέτη της γεωγραφίας, στην κατανόηση των πληροφοριών και στην εμπέδωση των γνώσεων.
9. Να εξοικειωθούν με τα εργαλεία του διαδραστικού πίνακα (εφόσον υπάρχει), μέσω των διαδραστικών εφαρμογών.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

10. Να εξοικειωθούν με τη χρήση του διαδικτύου και του φυλλομετρητή (browser), και να αντιληφθούν ότι επειδή το διαδίκτυο μπορεί να προσφέρει πρακτικά απεριόριστη ποσότητα πληροφορίας, πρέπει να μάθουν να την διαχειρίζονται.

Στάσεις-αξίες-δεξιότητες:

11. Να κοινωνικοποιηθούν στο επίπεδο της ομάδας και της ολομέλειας της τάξης

12. Να αποκτήσουν την δεξιότητα/ικανότητα να συνεργάζονται με τους συμμαθητές τους, να επιχειρηματολογούν για να στηρίξουν τις απόψεις τους και να παρουσιάζουν τις απόψεις τους στο κοινό (τάξη).

4) Οργάνωση της τάξης και υλικοτεχνική υποδομή

Το προτεινόμενο σενάριο σχεδιάστηκε για εφαρμογή στην καθημερινή αίθουσα διδασκαλίας. Η μόνη απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή που απαιτείται είναι η παρουσία ενός συστήματος Η/Υ-βιντεοπροβολέα, η σύνδεση στο διαδίκτυο, ο σχολικός γεωμορφολογικός επιτοίχιος χάρτης της Ευρώπης και το σχολικό βιβλίο. Επιλέχθηκε αυτό το περιβάλλον διδασκαλίας, επειδή αυτό είναι εφικτό στο υφιστάμενο πλαίσιο λειτουργίας του δημόσιου ελληνικού γυμνασίου. Ήδη σε πολλά σχολεία υπάρχουν αίθουσες διδασκαλίας εξοπλισμένες με συστήματα Η/Υ-βιντεοπροβολέα και σε αρκετές περιπτώσεις υπάρχουν και συστήματα Διαδραστικών Πινάκων (ΔΠ). Ακόμη και σε σχολεία όπου αυτή η διευθέτηση δεν υπάρχει, μπορεί να επιτευχθεί σχετικά εύκολα (με σχετικά μικρό κόστος) αν υπάρχουν εκπαιδευτικοί που θέλουν να αξιοποιήσουν τις ΤΠΕ στη διδασκαλία τους. Αυτή η επιλογή καθιστά το προτεινόμενο σενάριο υλοποιήσιμο από πολλούς εκπαιδευτικούς και ανοίγει το δρόμο για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην καθημερινή διδασκαλία. Εναλλακτικά, η διδακτική πρόταση θα μπορούσε να υλοποιηθεί σε περιβάλλον πολλών υπολογιστών όπου ο κάθε μαθητής διαθέτει πρόσβαση σε υπολογιστή και στο διαδίκτυο (περιβάλλον «1 προς 1»). Σε ένα τέτοιο αναβαθμισμένο ΤΠΕ περιβάλλον διδασκαλίας, η υλοποίηση του προτεινόμενου σεναρίου προβλέπεται ότι θα είναι ευκολότερη και το όφελος για τους μαθητές μεγαλύτερο επειδή η μαθητοκεντρική διάσταση της διδασκαλίας θα είναι μεγαλύτερη, και η εμπλοκή και υπευθυνότητα των μαθητών επίσης μεγαλύτερη. Το μόνο πρόβλημα σε μια τέτοια επιλογή είναι η απουσία τέτοιου περιβάλλοντος στην πράξη στο υφιστάμενο πλαίσιο του ελληνικού γυμνασίου. Το εργαστήριο πληροφορικής το οποίο θα μπορούσε να προσφέρει ένα τέτοιο περιβάλλον είναι δύσκολα προσβάσιμο στους εκπαιδευτικούς που διδάσκουν το μάθημα της Γεωγραφίας.

Για το προτεινόμενο σενάριο προτείνεται διάταξη τάξης σε σχήμα «Π». Για τις περιπτώσεις όπου η διάταξη «Π» είναι ανέφικτη είτε λόγω των διαστάσεων της αίθουσας διδασκαλίας είτε λόγω του πλήθους των μαθητών προτείνεται η «αμφιθεατρική» διάταξη. Προτείνεται η διάταξη «Π» επειδή σε αυτήν τη διάταξη όλοι οι μαθητές μπορούν να δουν όλους τους υπόλοιπους και ταυτόχρονα μπορούν να δουν οτιδήποτε προβάλλεται στον πίνακα μέσω του βιντεοπροβολέα. Ως δεύτερη επιλογή προτείνεται η αμφιθεατρική διάταξη επειδή, σε σύγκριση με την παραδοσιακή διάταξη διευκολύνει την διεξαγωγή της συζήτησης στην ολομέλεια της τάξης η οποία γίνεται σε κάθε δραστηριότητα καθώς οι περισσότεροι μαθητές βλέπουν τους υπόλοιπους χωρίς να χρειαστεί να γυρίσουν το κεφάλι τους προς τα πίσω.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με έδαφος από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Οι μαθητές κατά κανόνα εργάζονται σε διμελείς ομάδες (δυάδες). Έτσι στις περισσότερες δραστηριότητες, το κάθε «θρανίο» λειτουργεί ως μία ομάδα μαθητών. Προτείνεται η εργασία σε διμελείς ομάδες (εταιρική μορφή συνεργατικής μάθησης) επειδή στον περιορισμένο πρακτικά διαθέσιμο χρόνο της μίας διδακτικής ώρας (περίπου 35 λεπτά), αυτή στην πράξη λειτουργεί αποτελεσματικότερα από άποψη χρόνου και από άποψη διευθέτησης του χώρου, σε σχέση με την εργασία σε μεγαλύτερες ομάδες (π.χ. τετραμελείς). Υπάρχουν όμως και δραστηριότητες ή τμήματα των δραστηριοτήτων στις οποίες όλοι οι μαθητές λειτουργούν ως μέλη μιας ενιαίας ομάδας - της ολομέλειας της τάξης.

Είναι καλό να υπάρχει γρήγορη (broadband) πρόσβαση στο ιντερνέτ ιδίως στην περίπτωση που το μάθημα γίνει σε «1 προς 1» περιβάλλον διδασκαλίας, γιατί έτσι θα εξοικονομηθεί πολύτιμος διδακτικός χρόνος. Στο προτεινόμενο περιβάλλον της καθημερινής αίθουσας διδασκαλίας, ακόμη και σε περίπτωση που η πρόσβαση στο διαδίκτυο είναι περιορισμένου εύρους, ο εκπαιδευτικός μπορεί α λύσει το πρόβλημα έχοντας αποθηκεύσει στον υπολογιστή του όσα εργαλεία μπορεί (φύλλα εργασίας, παρουσιάσεις, αρχεία ήχου - βίντεο, φωτογραφίες κλπ), αλλά και της γρήγορης πλοήγησης εκτελώντας τις διαδραστικές εφαρμογές από πριν. Η εφαρμογή έχει φορτωθεί στην μνήμη «cache» και έτσι όταν τρέξει μέσα στο μάθημα, η ταχύτητα πρόσβασης στο διαδίκτυο δεν είναι απαραίτητο να είναι μεγάλη.

5) Η προστιθέμενη αξία των ΤΠΕ:

Στο προτεινόμενο σενάριο οι ΤΠΕ που χρησιμοποιούνται είναι: το διαδίκτυο, το λογισμικό κειμενογράφου «Word» και η δικτυακή πλατφόρμα κατασκευής σεναρίων «ΑΙΣΩΠΟΣ».

Το Word χρησιμοποιήθηκε για να γραφεί το σενάριο στην ψηφιακή του μορφή και τα Φύλλα Εργασίας.

Το δικτυακό περιβάλλον κατασκευής σεναρίων «ΑΙΣΩΠΟΣ» χρησιμοποιήθηκε για να στηθεί το σενάριο στο διαδίκτυο.

Διαδίκτυο: Στο προτεινόμενο σενάριο, η χρήση του διαδικτύου εστιάζεται στην πρόσβαση που αυτό προσφέρει σε πολυμεσικό υλικό (διαδραστικοί χάρτες, κουίζ), αλλά και στις φωτογραφίες και πληροφορίες που αντλήθηκαν.

Η προστιθέμενη αξία των ΤΠΕ συνίσταται και στο ότι το μάθημα με τη χρήση των ΤΠΕ που αναφέρθηκαν παραπάνω, γίνεται περισσότερο ενδιαφέρον με αποτέλεσμα να αυξάνεται η ενεργή συμμετοχή των μαθητών. Η συγκεκριμένη χρήση των ΤΠΕ προσφέρει μαθησιακό υλικό το οποίο δημιουργεί αυθεντικές μαθησιακές συνθήκες (περιβάλλοντα) τα οποία ευνοούν τη διερευνητική μάθηση, τη συζήτηση σε επίπεδο ομάδας και ολομέλειας (τάξης) και την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών.

6) Η διδακτική προσέγγιση:

Το προτεινόμενο σενάριο, συνδυάζει διαφορετικές μορφές διδασκαλίας. Ο όρος «μορφή» διδασκαλίας χρησιμοποιείται σύμφωνα με το από πολλούς (Φρυδάκη, 2009; Ματσαγγούρας, 2000; Θεοφιλίδης, 1987; Χρυσάφιδης, 1991; και Κασσωτάκη & Φουρλή, 2006) αποδεκτό κριτήριο: η μορφή της διδασκαλίας

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

διαμορφώνεται ανάλογα με το ρόλο τον οποίο αναλαμβάνουν ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές και από το είδος της επικοινωνίας που αναπτύσσεται μέσα στην τάξη κατά την διεξαγωγή της. Υπάρχουν στάδια όπου ο εκπαιδευτικός εισηγείται ή παρουσιάζει υλικό (μορφή εισήγησης), στάδια όπου οι μαθητές εργάζονται ακολουθώντας τις οδηγίες του Φύλλου Εργασίας (μαθητοκεντρική μορφή) και στάδια όπου επικρατεί η συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης (μορφή συζήτησης). Σε κάθε περίπτωση οι μαθητές έχουν ενεργό ρόλο ακόμη και στην περίπτωση που ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει/προβάλλει υλικό επειδή η παρουσίαση γίνεται μέσα από ανοιχτή συζήτηση σε όλη την τάξη στην οποία εμπλέκει και τους μαθητές. Οι εισήγηση-παρουσίαση του εκπαιδευτικού περιορίζεται α) στη αρχή του μαθήματος όπου ο εκπαιδευτικός κάνει αναφορά στο περιεχόμενο του μαθήματος, διατυπώνει τους στόχους και συνδέει το μάθημα με τα προηγούμενα και β) στο τέλος του μαθήματος, όπου επικεντρώνει στην ανακεφαλαίωση των βασικών σημείων του μαθήματος. Όμως και στις δύο περιπτώσεις, η παρουσίαση γίνεται σε ανοιχτή συζήτηση με την τάξη και υπάρχει συμμετοχή και των μαθητών. Στο υπόλοιπο της διδασκαλίας, ο εκπαιδευτικός έχει συντονιστικό καθοδηγητικό ρόλο είτε αυτό αφορά την εργασία των μαθητών στο Φύλλο Εργασίας είτε την διεξαγωγή συζήτησης στην ολομέλεια της τάξης.

Η διδακτική προσέγγιση είναι κυρίως η διερεύνηση εφόσον οι μαθητές καλούνται να παρατηρήσουν και να διατυπώσουν ερμηνείες, προβλέψεις, και ερωτήματα, να επικοινωνήσουν στην ομάδα τους και στην ολομέλεια της τάξης, να κάνουν χρήση κριτικών και λογικών συλλογισμών και να εκτιμήσουν εναλλακτικές ερμηνείες (βλ. EAITY, 2010, σελ. 52; Tamir, 1985; Linn, Davis & Bell, 2004, σελ. 4). Η διερεύνηση επιβάλλεται να είναι ως ένα βαθμό καθοδηγούμενη (κατευθυνόμενη) επειδή ο διαθέσιμος διδακτικός χρόνος σε κάθε διδακτική ώρα είναι περιορισμένος (λιγότερος από 45') αλλά και επειδή υπάρχουν συγκριμένοι στόχοι που πρέπει να επιτευχθούν. Η ύπαρξη του Φύλλου Εργασίας παίζει ακριβώς αυτόν το ρόλο του «οδηγού». Με βάση τα παραπάνω, η προτεινόμενη διδασκαλία μπορεί να θεωρηθεί ότι σε ένα μεγάλο μέρος ανήκει στην καθοδηγούμενη διερευνητική μορφή διδασκαλίας (ή καθοδηγούμενη διερεύνηση) ή οποία είναι υποκατηγορία των μαθητοκεντρικών μορφών διδασκαλίας (Ματσαγγούρας 1999, σ.467). Αν λάβουμε υπόψη μας ότι η διδασκαλία μας σε πολλές περιπτώσεις περιλαμβάνει και εισηγητικές παρεμβάσεις του εκπαιδευτικού, τότε θα μπορούσαμε να την εντάξουμε και στις μικτές μορφές διδασκαλίας (Ματσαγγούρας, 1999, σ.427). Επειδή το προτεινόμενο σενάριο, σε αρκετές περιπτώσεις προβλέπει εργασία των μαθητών σε ομάδες, η διδασκαλία ως ένα βαθμό εμπίπτει στην κατηγορία των συνεργατικών μορφών διδασκαλίας που είναι μια υποκατηγορία των μαθητοκεντρικών διδασκαλιών (βλ. Ματσαγγούρας 1999, σ.467).

Η προτεινόμενη διδακτική προσέγγιση βασίζεται στις γνωστικές θεωρίες μάθησης και ειδικότερα στον εποικοδομισμό (κονστрукτιβισμό), σύμφωνα με τον οποίο η γνώση δεν μεταφέρεται/μεταδίδεται αλλά κατασκευάζεται/οικοδομείται από τον ίδιο το μαθητή, εδράζεται πάνω σε προγενέστερες γνώσεις και απαιτεί την ενεργή συμμετοχή του. Στην προτεινόμενη διδασκαλία, οι προϋπάρχουσες αντιλήψεις/ ιδέες των μαθητών λαμβάνονται υπόψη στο σχεδιασμό της διδασκαλίας. Είναι επίσης σύμφωνη με τη θεωρία του κοινωνικού εποικοδομισμού (κονστрукτιβισμού) σύμφωνα με την οποία η γνώση δημιουργείται από τον ίδιο το μαθητή καθώς αυτός δρα και επικοινωνεί μέσα σε συγκεκριμένα κοινωνικά και πολιτισμικά πλαίσια. Στην περίπτωση μας, το κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον περιλαμβάνει τους συμμαθητές του, τον εκπαιδευτικό και το μαθησιακό υλικό. Η εργασία των μαθητών σε ομάδες (εταιρικό σχήμα - δυάδες), η μεταξύ τους συνεργασία,

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

όπως και η συνεργασία τους με τον εκπαιδευτικό αλλά και τους υπόλοιπους μαθητές στην τάξη κατά τη διάρκεια των συζητήσεων στην ολομέλεια, είναι στοιχεία που χαρακτηρίζουν όλες τις προτεινόμενες δραστηριότητες. Πέραν της επίτευξης των γνωστικών στόχων, η ομαδοκεντρική οργάνωση της διδασκαλίας προάγει την κοινωνικοποίησή των μαθητών, τη θετική στάση τους προς το σχολείο, τον εκδημοκρατισμό τους, αλλά και τη νοητική και τη γλωσσική τους ανάπτυξη (Ματσαγγούρας, 2000, σελ. 519-526). Το προτεινόμενο σενάριο δεν αποσκοπεί μόνο στην κατάκτηση της γνώσης αλλά και στην κατανόηση της επιστημονικής πρακτικής (επιστημονικής μεθόδου έρευνας και σκέψης). Δηλαδή στόχος δεν είναι μόνο το γνωστικό αποτέλεσμα (η συγκεκριμένη γνώση όπως οριοθετείται από τους στόχους του συγκεκριμένου μαθήματος) αλλά και η μύηση του μαθητή στη διαδικασία της απόκτησης της γνώσης δηλαδή να «να μαθαίνει πώς να μαθαίνει».

7) Βιβλιογραφικές Αναφορές

Linn, M.C., Davis E.A. & Bell, P.L. (2004) Inquiry and Technology. In M.C. Linn, E.A. Davis & P.L. Bell (Eds.), Internet environments for science education. (pp 3-27). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Tamir, P. (1985). Content analysis focusing on inquiry. Journal of Curriculum Studies, 17(1), pp 87-94.

EAITY (2010)- Υλικό επιμόρφωσης κλάδου ΠΕ04. Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση και εφαρμογή των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη. Επιμορφωτικό υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης. Τεύχος 5: Κλάδος ΠΕ04, Β' Έκδοση, EAITY, Τομέας Επιμόρφωσης & Κατάρτισης, Πάτρα, Δεκέμβριος 2010

Θεοφιλίδης, Χ. (1987). Διαθεματική προσέγγιση της διδασκαλίας. Λευκωσία.

Καραμπάτσα Α., Κλωνάρη Α., Κουτσόπουλος Κ., Μαράκη Κ., & Τσουνάκος Θ., (2000). Γεωγραφία Α' Γυμνασίου, ΟΕΔΒ, έκδοση Δ', Αθήνα

Ματσαγγούρας, Γ. Η. (2000) Θεωρία και Πράξη της διδασκαλίας, Τ.Β'. Στρατηγικές Διδασκαλίας. Η κριτική σκέψη στη διδακτική πράξη. Αθήνα: Gutenberg, 2000.

Ματσαγγούρας, Γ. Η. (1999) Θεωρία και Πράξη της διδασκαλίας. Η Σχολική Τάξη. Χώρος. Ομάδα. Πειθαρχία. Μέθοδος. Αθήνα: Γρηγόρης.

Φρυδάκη, Ε. (2009). Η διδασκαλία στην τομή της νεωτερικής και της μετανεωτερικής σκέψης. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική ΑΕ, 2009.

Χρυσάφιδης, Κ. (1991). Σύγχρονοι διδακτικοί προβληματισμοί, Αθήνα, Σμυρνωτάκης

Διδακτικοί Στόχοι

- Ποια είναι τα φυσικά χαρακτηριστικά της Μεσογείου και πως σχηματίστηκε
- Πως σχετίζεται ο χώρος της Μεσογείου με την ιστορία των λαών και των πολιτισμών που αναπτύχθηκαν
- Ποια περιβαλλοντικά προβλήματα δημιουργούν οι ανθρώπινες δραστηριότητες στη Μεσόγειο

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Λέξεις κλειδιά που χαρακτηρίζουν τη θεματική του σεναρίου

- σημεία επικοινωνίας Μεσογείου
- κλειστή θάλασσα
- ελιά
- μεσογειακό κλίμα
- οριζόντιος διαμελισμός
- μεσογειακά νησιά
- θαλάσσιος δρόμος
- σταυροδρόμι ηπείρων
- μεσογειακοί πολιτισμοί

Υλικοτεχνική υποδομή

Καθημερινή αίθουσα διδασκαλίας, ηλεκτρονικός υπολογιστής, βιντεοπροβολέας ή διαδραστικός πίνακας ή ένας υπολογιστής ανά ένα ή δύο μαθητές, πρόσβαση στο διαδίκτυο, σχολικό βιβλίο, επιτοίχιος γεωμορφολογικός σχολικός χάρτης Ευρώπης.

Τυπικός χρόνος αλληλεπίδρασης με το εκπαιδευτικό σενάριο σε διδακτικές ώρες για δουλειά εντός του σχολείου

2 ώρες

Πνευματικά δικαιώματα ή άλλοι αντίστοιχοι περιορισμοί

ΟΧΙ

Εκτιμώμενο Επίπεδο Δυσκολίας

Μέτριας δυσκολίας

Τύπος Διαδραστικότητας

Ενεργός μάθηση

Επίπεδο Διαδραστικότητας

μεσαίο

Προτεινόμενη ηλικιακή ομάδα

12-15

Εκπαιδευτική Βαθμίδα που απευθύνεται το σενάριο

Γυμνάσιο

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Σύνοψη φάσεων σεναρίου:

1η Φάση: 1η Διδακτική ώρα

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Καθημερινή αίθουσα διδασκαλίας εξοπλισμένη με σύστημα Η/Υ-βιντεοπροβολέα. Εναλλακτικά περιβάλλον διδασκαλίας "1 προς 1"

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. 1η Δραστηριότητα
2. Μεσόγειος
3. Μεσόγειος (διαδραστικά)
4. Ανάγλυφο και βλάστηση της Μεσογείου
5. Κουίζ 1: Τα νησιά της Μεσογείου
6. Κουίζ 2: Θάλασσες της Μεσογείου
7. Τα ηφαίστεια της Μεσογείου

2η Φάση: 2η Διδακτική ώρα

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Καθημερινή αίθουσα διδασκαλίας εξοπλισμένη με σύστημα Η/Υ-βιντεοπροβολέα. Εναλλακτικά περιβάλλον διδασκαλίας "1 προς 1"

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. Pinguli pinguli - La purtuni
2. Lama bada yatathana
3. Το γιασεμί
4. Σμυρναϊκό μινόρε
5. El barquero
6. La finforletta
7. Ρύπανση της Μεσογείου
8. Υπεραλίευση στη Μεσόγειο

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

1η Φάση: 1η Διδακτική ώρα

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Καθημερινή αίθουσα διδασκαλίας εξοπλισμένη με σύστημα Η/Υ-βιντεοπροβολέα. Εναλλακτικά περιβάλλον διδασκαλίας "1 προς 1"

Εισαγωγή στο μάθημα - πρόκληση του ενδιαφέροντος των μαθητών (10')

Με τη μέθοδο ερώτησης - απόκρισης ο εκπαιδευτικός κάνει ανάκληση των γνώσεων του προηγούμενου μαθήματος (Οι θάλασσες της Ευρώπης) και εξηγεί τους στόχους του μαθήματος.

Για την ευαισθητοποίηση και την πρόκληση του ενδιαφέροντος των μαθητών, τους δίνουμε να αναγνώσουν δυνατά μέσα στην τάξη ένα επιλεγμένο απόσπασμα από το βιβλίο του Γάλλου ιστορικού Φερνάντ Μπροντέλ με τίτλο «Μεσόγειος - Ο χώρος και η ιστορία». **(1η Δραστηριότητα).**

(Το κείμενο της 1ης Δραστηριότητας μπορεί να δοθεί στους μαθητές, εκτός από τον παραδοσιακό τρόπο της φωτοτυπίας, ηλεκτρονικά σε κάθε υπολογιστή ανά μαθητή ή ανά 2 μαθητές ή να προβάλλεται σε οθόνη ή σε διαδραστικό πίνακα από τον υπολογιστή του εκπαιδευτικού).

Κύριο μέρος (30')

Οι μαθητές επεξεργάζονται σε ομάδες ανά θρανίο το κείμενο της 1ης Δραστηριότητας και απαντούν στις ερωτήσεις του Φύλλου Εργασίας 1. Εφόσον έχουμε διαδραστικό πίνακα μπορούμε με τη βοήθεια των μαθητών να απαντήσουμε στο φύλλο εργασίας χρησιμοποιώντας τα εργαλεία του πίνακα, σημειώνοντας πάνω στο κείμενο και στον χάρτη της Μεσογείου.

Με τη βοήθεια των μαθητών ο εκπαιδευτικός επεκτείνει δείχνοντας πάνω στον χάρτη τα μεγαλύτερα νησιά και ηφαίστεια της Μεσογείου, τις χερσονήσους της, καθώς και τις επιμέρους θάλασσες στις οποίες χωρίζεται. Οι μαθητές γνωρίζουν αρκετά από τα παραπάνω από προηγούμενα μαθήματα (Μελετώντας με χάρτες το φυσικό περιβάλλον της Ευρώπης, Σεισμική και ηφαιστειακή δράση στην Ευρώπη και στην Ελλάδα και Οι θάλασσες της Ευρώπης) και επομένως μπορούν να δώσουν απάντηση στον τρόπο σχηματισμού της Μεσογείου και στο γιατί είναι βαθιά θάλασσα. Επίσης γίνεται συζήτηση για το κλίμα της Μεσογείου (γίνεται ανάκληση γνώσεων Α' τάξης του Γυμνασίου).

20 λεπτά

Τέλος παρουσιάζεται η διαδραστική διαφάνεια "Ανάγλυφο και βλάστηση της Μεσογείου" στον διαδραστικό πίνακα ή περιηγούνται σ' αυτήν μόνοι τους οι μαθητές από τον υπολογιστή τους και απαντούν στις ερωτήσεις. Ο εκπαιδευτικός ελέγχει τις απαντήσεις και δίνει τις απαιτούμενες διευκρινήσεις.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Ολοκληρώνουμε το κύριο μέρος με μια σύντομη συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης για τους λόγους στους οποίους οφείλεται η υψηλή αλατότητα στη Μεσόγειο (και εδώ γίνεται (ανάκληση γνώσεων της Α΄τάξης του Γυμνασίου).

10 λεπτά

Ολοκλήρωση της διδασκαλίας - Αξιολόγηση (5΄)

Ο εκπαιδευτικός συνοψίζει σύντομα τα βασικά σημεία του μαθήματος και δίνει οδηγίες για τη μελέτη των μαθητών στο σπίτι και τις αντίστοιχες εργασίες από το βιβλίο και το τετράδιο εργασιών.

Στο τέλος του μαθήματος, προτείνεται να αφιερωθούν 5-7 λεπτά για την διενέργεια της **τελικής** αξιολόγησης η οποία αφορά την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του σεναρίου αλλά και των μαθητών. Προφανώς, η αξιολόγηση του σεναρίου συντελείται και κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας (**διαμορφωτική** αξιολόγηση) εφόσον τότε μπορεί να εκτιμηθεί το ενδιαφέρον, η συμμετοχή και η συνεργασία των μαθητών αλλά και το μαθησιακό αποτέλεσμα στο τέλος της κάθε δραστηριότητας όταν τα αποτελέσματα (απαντήσεις των μαθητών) ανακοινώνονται και συζητούνται στην ολομέλεια της τάξης.

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να κάνει την τελική αξιολόγηση προφορικά στους μαθητές ή μπορεί να ελέγξει κάποιες από τις γνώσεις τους που αφορούν τα νησιά, τα ηφαίστεια και τις θάλασσες της Μεσογείου ζητώντας τους να εκτελέσουν στον διαδραστικό πίνακα ή στον υπολογιστή τους τις εφαρμογές των Κουίζ 1 και 2 και την ερώτηση αντιστοίχισης.

Τέλος 1ης διδακτικής ώρας - εκπλήρωση του 1ου διδακτικού στόχου.

Φύλλα εργασίας:

1. [fyllo_ergasias_1.docx](#)

1. 1η Δραστηριότητα

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20278/3212#20283>

2. Μεσόγειος

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20278/3212#20290>

3. Μεσόγειος (διαδραστικά)

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 110

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20278/3212#20291>

4. Ανάγλυφο και βλάστηση της Μεσογείου

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 103

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20278/3212#20299>

5. Κουίζ 1: Τα νησιά της Μεσογείου

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20278/3212#20293>

Διευκρίνιση: Διδακτικό παιχνίδι που μπορεί να παιχτεί στην τάξη με τους μαθητές είτε στον διαδραστικό πίνακα είτε στον υπολογιστή τους, οπότε μπορεί να αποτελέσει και ένα εργαλείο αξιολόγησης αφού δίνει σκορ και χρόνο.

6. Κουίζ 2: Θάλασσες της Μεσογείου

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20278/3212#20295>

Διευκρίνιση: Διδακτικό παιχνίδι που μπορεί να παιχτεί στην τάξη με τους μαθητές είτε στον διαδραστικό πίνακα είτε στον υπολογιστή τους, οπότε μπορεί να αποτελέσει και ένα εργαλείο αξιολόγησης αφού δίνει σκορ και χρόνο.

7. Τα ηφαίστεια της Μεσογείου

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 61

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20278/3212#20306>

Διευκρίνιση: Αντιστοίχιση των ηφαιστίων της Μεσογείου με τις περιοχές που βρίσκονται

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

2η Φάση: 2η Διδακτική ώρα

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Καθημερινή αίθουσα διδασκαλίας εξοπλισμένη με σύστημα Η/Υ-βιντεοπροβολέα. Εναλλακτικά περιβάλλον διδασκαλίας "1 προς 1"

Εισαγωγή στο μάθημα - πρόκληση του ενδιαφέροντος των μαθητών (10')

Με αφορμή την τελευταία παράγραφο από το κείμενο του Φερνάντ Μπροντέλ με τίτλο «Μεσόγειος – Ο χώρος και η ιστορία», ο εκπαιδευτικός αναφέρεται στη "Mare Nostrum" των Ρωμαίων και με τη μέθοδο ερώτησης – απόκρισης κάνει ανάκληση των γνώσεων των μαθητών πάνω στους πολιτισμούς που αναπτύχθηκαν στην περιοχή της Μεσογείου κατά την αρχαιότητα (ελληνικός, φοινικικός, ρωμαϊκός, αιγυπτιακός, αραβικός) και εξηγεί τους στόχους του μαθήματος.

Για την ευαισθητοποίηση και την πρόκληση του ενδιαφέροντος των μαθητών, τους παρουσιάζουμε φωτογραφίες από πολιτισμικά στοιχεία περιοχών της Μεσογείου (Ελλάδα, Νότια Ιταλία) και τους ζητάμε να αναγνωρίσουν όσα μπορούν.

(Η παρουσίαση ενσωματώθηκε στο ψηφιακό σενάριο σαν "Φύλλο Εργασίας 1").

Κύριο μέρος (30')

Από τα διάφορα πολιτιστικά στοιχεία και τις αλληλεπιδράσεις τους στους λαούς της Μεσογείου εστιάζουμε στη Μουσική (διαθεματική προσέγγιση) (στόχος 2).

Χωρίζουμε τους μαθητές σε έξι (6) το πολύ ομάδες (ανά δύο θρανία) και η κάθε ομάδα αφού μελετήσει το Φύλλο Εργασίας 2, καλείται να ακούσει ένα από τα έξι (6) τραγούδια από την περιοχή της Μεσογείου και να απαντήσει στο Φύλλο Εργασίας 2.

Τα τραγούδια είναι τα:

1. PINGULI PINGULI GIUVACCHIN (παιδικό στιχούργημα απο το Σαλέντο για την εκμάθηση των πρώτων αριθμών) και LU PURTUNI(Η ΠΟΡΤΑ) (παραδοσιακό τραγούδι απο την Απουλία) - ΙΤΑΛΙΑ
2. LAMA BADA YATATHANA (αραβοανδαλουσιανό του 9ου αιώνα που διαδόθηκε απο τη Βαγδάτη στην Κόρδοβα και τη Γρανάδα και μετά την αποχώρηση των Αράβων απο την Ισπανία πέρασε στη Βόρεια Αφρική) - ΙΣΠΑΝΙΑ
3. ΤΟ ΓΙΑΣΕΜΙ (παραδοσιακό κυπριακό τραγούδι με πολλές παραλλαγές σε Κων/πολη και Μ.Ασία) - ΚΥΠΡΟΣ
4. ΣΜΥΡΝΑΙΚΟ ΜΙΝΟΡΕ (τυπικό παράδειγμα του ανάμεικτου στυλ που αναπτύχθηκε στη Σμύρνη στις

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα – Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

αρχές του εικοστού αιώνα: ο ήχος του αμανέ συνυπάρχει με ήχους απο ευρωπαϊκές οπερέτες) - ΕΛΛΑΔΑ/ΤΟΥΡΚΙΑ

5. EL BARQUERO(Ο ΒΑΡΚΑΡΗΣ) (αρχαϊκή ρομάντσα απο το παραθαλάσσιο χωριό Llanes που την τραγουδούν στη γιορτή της Αγίας Μαγδαληνής) - ΙΣΠΑΝΙΑ

6. LA FINFORLETTA (παραδοσιακό Προβηγκίας που χρησιμοποιεί μύθους και ιστορίες από το ζωϊκό βασίλειο για να σχολιάσει τις δυσκολίες της καθημερινής ζωής) - ΓΑΛΛΙΑ

Για να βοηθηθούν οι μαθητές στο να αναγνωρίσουν τα όργανα μέσα στα τραγούδια, προτείνεται να ακούσουν πρώτα τα δείγματα των οργάνων που είναι ενσωματωμένα μέσα στο Φύλλο Εργασίας (αρχεία mp3).

15 λεπτά

Τέλος για τα περιβαλλοντικά προβλήματα στη Μεσόγειο (στόχος 3) παρουσιάζονται δύο διαδραστικοί χάρτες από τη σειρά των "European Atlas of the Seas" στον διαδραστικό πίνακα ή περιηγούνται σ' αυτόν μόνοι τους οι μαθητές από τον υπολογιστή τους.

Επιλέγονται οι "Security" για το πρόβλημα της ρύπανσης και "Fish Consumption" για το πρόβλημα της υπεραλίευσης.

Οι μαθητές απαντούν στις ερωτήσεις του Φύλλου Εργασίας 3 - Περιβαλλοντικά προβλήματα στη Μεσόγειο. Ο εκπαιδευτικός ελέγχει τις απαντήσεις και δίνει τις απαιτούμενες διευκρινήσεις.

Ολοκληρώνουμε το κύριο μέρος με μια σύντομη συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης για τους λόγους στους οποίους οφείλονται τα περιβαλλοντικά προβλήματα στη Μεσόγειο.

15 λεπτά

Ολοκλήρωση της διδασκαλίας (5')

Ο εκπαιδευτικός συνοψίζει σύντομα τα βασικά σημεία του μαθήματος και δίνει οδηγίες για τη μελέτη των μαθητών στο σπίτι και τις αντίστοιχες εργασίες από το βιβλίο και το τετράδιο εργασιών.

Στο τέλος του μαθήματος, προτείνεται να αφιερωθούν 5-7 λεπτά για την διενέργεια της **τελικής** αξιολόγησης η οποία αφορά την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του σεναρίου αλλά και των μαθητών. Προφανώς, η αξιολόγηση του σεναρίου συντελείται και κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας (**διαμορφωτική** αξιολόγηση) εφόσον τότε μπορεί να εκτιμηθεί το ενδιαφέρον, η συμμετοχή και η συνεργασία των μαθητών αλλά και το μαθησιακό αποτέλεσμα στο τέλος της κάθε δραστηριότητας όταν τα αποτελέσματα (απαντήσεις των μαθητών) ανακοινώνονται και συζητούνται στην ολομέλεια της

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

τάξης.

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να κάνει την τελική αξιολόγηση προφορικά στους μαθητές καθώς και από τα δύο φύλλα εργασίας που συμπλήρωσαν.

Τέλος 2ης διδακτικής ώρας - εκπλήρωση του 2ου και 3ου διδακτικού στόχου.

Ανάθεση εργασίας για το σπίτι

Προτεινόμενα διαθεματικά σχέδια εργασίας στο ΑΠΣ

Θέμα: Μεσόγειος και μεσογειακοί πολιτισμοί: Εκπόνηση ομαδικών εργασιών με γεωγραφικό και ιστορικό χαρακτήρα σχετικά με την ανάπτυξη διάφορων πολιτισμών στον ευρύτερο μεσογειακό χώρο.

Θεμελιώδεις διαθεματικές έννοιες: Διάσταση, Μεταβολή, Αλληλεπίδραση, Αλληλεξάρτηση.

Προεκτάσεις: Ιστορία, Γλώσσα, Αισθητική Αγωγή.

Επειδή τα δύο μαθήματα που αφορούν τη Μεσόγειο, αναφέρονται σε ένα πολύ ενδιαφέρον θέμα το οποίο αφορά άμεσα και τη χώρα μας και τον πολιτισμό της και το οποίο βέβαια είναι ανεξάντλητο, όπως είναι η Μεσόγειος, αλλά και για εμπέδωση των γνώσεων που αποκτήθηκαν στις δύο προηγούμενες διδακτικές ώρες, προτείνεται να δοθούν θέματα για ομαδικές εργασίες στους μαθητές όπως:

γεωμορφολογία - ηφαίστεια - κλίμα/βλάστηση - πολιτισμοί (π.χ. Αίγυπτος, Κύπρος, Ρώμη, Βυζάντιο, Άραβες κλπ) - εμπόριο - αποικισμοί/αποικιοκρατία - μουσική - διατροφή κλπ

Φύλλα εργασίας:

1. [mesogeios anthropoi kai politismos.pdf](#)
2. [fyllo ergasias 2 moysiki sti mesogeio.pdf](#)
3. [fyllo ergasias 3.pdf](#)

1. Pinguli pinguli - La purtuni

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 101

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20278/3213#20316>

Διευκρίνιση: Παιδικό από το Σαλέντο / Παραδοσιακό από την Απουλία - Ιταλία

2. Lama bada yatathana

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 101

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20278/3213#20318>

Διευκρίνιση: Ερωτικό αραβικό απ' την Ανδαλουσία - Ισπανία

3. Το γιασεμί

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 101

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20278/3213#20319>

Διευκρίνιση: Κύπρος

4. Σμυρναίικο μινόρε

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 101

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20278/3213#20320>

Διευκρίνιση: Ελλάδα/Τουρκία

5. El barquero

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 101

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20278/3213#20321>

Διευκρίνιση: Ερωτικό από την Ισπανία

6. La finforletta

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 101

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20278/3213#20322>

Διευκρίνιση: Παραδοσιακό παιδικό από την Προβηγκία - Γαλλία

7. Ρύπανση της Μεσογείου

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20278/3213#20326>

8. Υπεραλίευση στη Μεσόγειο

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20278/3213#20327>

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ε.Θ.